

3. Toelichting

- Motivering van de wijzigingen
- Overzicht ontvangsten en uitgaven - functioneel (T1)
- Overzicht ontvangsten en uitgaven - economisch (T2)
- Investeringsprojecten - per prioritair actieplan (T3)
- Evolutie van de financiële schulden (T4)
- Financiële risico's
- Beschrijving van de grondslagen en assumpties
- Verwijzing naar de plaats waar documentatie beschikbaar is

Motivering van de wijzigingen

Op 12 september 2023 keurden de raden de laatste herziening van het meerjarenplan goed (herziening MJP 09/2023).

Deze herziening medio het boekjaar 2023 omvatte in hoofdzaak :

- verwerking van het resultaat van de jaarrekening 2022, vastgesteld door de raden in juni 2023
- tussentijdse aanpassing van de raming van een aantal exploitatie- en investeringskredieten voor het dienstjaar 2023, conform de principes van de kredietbewakingsregels op basis van het intern organisatiebeheersingssysteem.
- ook de door de uitvoerende organen in het voorjaar 2023 besliste overdrachten van investeringskredieten en investeringstoelagen uit 2022 werden in september verwerkt in het meerjarenplan.

Deze nieuwe herziening van het meerjarenplan heeft betrekking op :

- voornamelijk de vaststelling van de kredieten voor 2024.
 - De ramingen voor de kredieten 2023 werden reeds bijgesteld in de tussentijdse herziening MJP. Deze moeten met deze herziening MJP per einde jaar niet opnieuw aangepast worden.
- de inkomsten- en uitgavenkredieten voor de boekjaren 2024-2025-2026 worden geëvalueerd en eventueel bijgesteld in functie van een reeds gekende, gewijzigde timing in de uitvoering van de investeringsdossiers. De ramingen van de voornaamste inkomstenbron, de aanvullende belastingen, werden voor deze periode ook bijgesteld in functie van de recente ramingen van de Vlaamse belastingdienst en de FOD Financiën.
- Het meerjarenplan is legislatuur gebonden :
 - De strategische nota start in het 2de jaar dat volgt op de gemeenteraadsverkiezingen (2020) en loopt af op het einde van het jaar na de daaropvolgende gemeenteraadsverkiezingen (2025).
 - De financiële nota moet evenwel steeds tenminste 3 jaar vooruit kijken. Vanaf het voorlaatste financiële boekjaar waarop het MJP betrekking heeft is het bestuur zo verplicht om de financiële gevolgen van de beleidsbeslissingen 2026 mee op te nemen. Het bestuur nam 2026 ook reeds op in de aanpassingen MJP 12/2022 en 09/2023.
- Inhoudelijk zijn er nu geen aanpassingen aan het MJP. Zo blijven alle doelstellingen, zowel de prioritaire als de niet-prioritaire ongewijzigd behouden. Ook de actieplannen, zowel de 4 prioritaire als de niet-prioritaire blijven behouden. Het overzicht van alle doelstellingen, actieplannen en acties in de documentatiebundel biedt hiervan het detail.

Herziening MJP december 2023 – de krachtlijnen

De inhoud van het beleid wijzigt niet

De in het MJP geformuleerde doelstellingen (prioritair en niet-prioritair) blijven behouden. Er worden geen prioritaire actieplannen geschrapt, inhoudelijk gewijzigd of toegevoegd.

Uitgaven en inkomsten blijven in evenwicht

Hogere personeelskosten, werkingssubsidies en financiële uitgaven zorgen voor een uitgavenstijging

De achtste opeenvolgende indexaanpassing in 3 jaar tijd leidt recurrent tot fors hogere personeelsuitgaven bij het lokaal bestuur. Niet alleen de uitgaven voor bezoldiging van de medewerkers in dienst van het bestuur worden aangejaagd. De sterk opgelopen inflatie werkt ook door in de verschuldigde werkingssubsidies aan verbonden besturen (politie, hulpverleningszone, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden). De gestegen rente zorgt voor hogere financiële kosten voor nieuwe leningen.

Een groter volume aan ontvangsten zorgt voor evenwicht

De fiscale ontvangsten uit aanvullende belastingen (ca. 45% van de operationele ontvangsten van het bestuur) maken dat het budgettair evenwicht kan bewaard blijven. De impact van de fors aangetrokken inflatie werkt 'automatisch' door in een stijging van de belastingontvangsten OOV en APB omwille van de gestegen belastbare inkomens (geïndexeerde KI, huurinkomsten, lonen).

Het lokaal bestuur blijft investeren

Het lokaal bestuur houdt de in het initieel meerjarenplan vooropgestelde investeringscapaciteit aan en blijft ook de komende jaren verder investeren in meer en betere infrastructuur voor de burgers (nieuwe wegen-, riolerings- en fietsinfrastructuur, duurzame mobiliteit, scholenrenovatie, sport- en speelterreinen,...). Hierbij houdt het bestuur ook in grote lijnen de initieel vooropgestelde timing van de grote investeringsprojecten aan. Voor een aantal grotere, bovenlokale collector- en wegenprojecten, waarvan de uitvoering logisch op elkaar moet aansluiten, zal de uitvoering niet binnen de planningsperiode van het initiële meerjarenplan 2019-2025 kunnen worden gerealiseerd. Het financieel plan, dat zich verplicht over de komende 3 jaar uitstrekt, laat toe om deze projecten, ook qua financiering en financieringsuitgaven juister te spreiden (=aan het juiste dienstjaar toe te wijzen).

Het financieel evenwicht blijft bewaard

Uit het schema M2 van de financiële nota blijkt dat dit herziene meerjarenplan deze financiële evenwichtscriteria respecteert :

- het geraamde beschikbaar budgettair resultaat van elk betrokken dienstjaar blijft > 0 (toestandsevenwicht)
- de autofinancieringsmarge van 2025 (2.197.724 euro) en 2026 (2.272.811 euro) zijn positief (structureel evenwicht).

Vaststelling van de kredieten voor 2024

Het exploitatiesaldo daalt, maar blijft stevig overeind (2.257.116 euro)

T.o.v. de ramingen voor 2023, daalt het exploitatiesaldo 2024 met 607.028 euro. De voor 2024 geraamde uitgaven (+6,1%) stijgen sneller dan de geraamde ontvangsten (+3,81%).

Exploitatie-uitgaven

Belangrijkste geraamde wijzigingen inzake *financiële uitgaven* (BD algemene financiering)

- De financiële uitgaven (2,7% van het totale exploitatiebudget) omvatten voornamelijk de kosten (interesten) verbonden aan schulden. Aflossingen van opgenomen leningen zijn financieringsuitgaven en worden opgenomen in het liquiditeitsbudget.
- De financiële uitgaven voor lopende leningen wijzigen met deze herziening van het MJP niet voor de restlooptijd van het MJP. De gemeente financiert zich met langlopende leningen met vaste rentevoeten.
- In het financieringsplan wordt met deze herziening MJP voor 2024 een opname van 2,9 miljoen euro voorzien aan bankkredieten (+ 400.000 euro t.o.v. herziening MJP 09/2023). Dit is excl. de 300.000 euro die in 2024 wordt opgenomen voor een bijkomende doorgeeflening aan kerkfabriek St.-Maurus. In 2025 wordt geen nieuwe opname meer voorzien (- 750.000 euro) en voor 2026 wordt een opname bankkrediet van 4,4 miljoen euro (+1,1 miljoen euro t.o.v. herziening MJP 09/2023) ingeschreven.
- De interesten die op deze nieuwe opnemingen jaarlijks moeten worden betaald blijven geraamd op 4% per jaar. De financiële uitgaven worden voor de restlooptijd van het MJP opgenomen.
- De leasingschuld, en de eraan gekoppelde uitgaven, in uitvoering van het Fluviusprogramma 'openbare verlichting' worden voor 2024 en 2025 aangepast aan de meest recente raming en worden ook voor 2026 verder aangevuld in het financieel plan (zie schema M3 – kredieten).

De voor 2024 geraamde stijging van de *operationele uitgaven* met 707.869 euro (t.o.v. de raming 2023 in het per 09/2022 herziene MJP), is voornamelijk te verklaren als volgt:

Wijzigingen die gelden voor de beleidsdomeinen 1 t.e.m. 6

De ramingen aan personeelsuitgaven (niet-onderwijzend personeel) stijgen voor 2024 (t.o.v. raming september 2023 voor 2023) opnieuw met 677.940 euro (+7,6%) :

- De personeelsuitgaven maken in 2024 de helft uit van de totale exploitatie-uitgaven van het lokaal bestuur (50,56%). (excl. onderwijzend personeel t.l.v. Vlaams gewest).
- Bij de loonprognoses voor 2023 gingen we in december 2022 uit van 3 loonindexeringen. Deze initiële raming 2023 personeelsuitgaven werd bij de wijziging MJP 09/2023 in grote lijnen aangehouden. Uiteindelijk kennen we in 2023 slechts 2 loonindexeringen : in januari 2023 en in december 2023. Met de huidige herziening van het MJP is er dus geen nood om voor de aanpassing van de lonen december 2023 de personeelskredieten 2023 nog aan te passen. Op deze personeelskredieten is nog genoeg marge.
- Voor de raming van de personeelsuitgaven voor 2024 gaan we uit van de meest actuele prognoses van het sociaal secretariaat, inclusief 2 loonindexeringen, de baremieke verhogingen en op basis van de actuele reële bezetting. Op basis van de inflatievooruitzichten van november 2023 tot december 2024 verwacht het Planbureau een overschrijding van de spilindex in maart 2024 (met indexering van de lonen met 2% in mei 2024) en nog een overschrijding in september 2024 (met indexering van de overheidswedden in november 2024).

- Voor het eerst worden nu ook responsabiliseringsbijdragen (zie ook verder onder *financiële risico's – pensioenen*) voor de pensioenen van de statutaire ambtenaren ingeschreven in het meerjarenplan :
 - voor het OCMW worden deze geraamd op
 - 20.099 euro in 2024
 - 26.619 euro in 2025 en
 - 35.357 euro in 2026.
 - voor de gemeente wordt nu nog geen responsabiliseringsbijdrage ingeschreven. Een eerste responsabiliseringsbijdrage wordt hier geraamd m.b.t. 2026. De prognoses van de responsabiliseringsbijdrage moeten evenwel met 1 jaar vertraging ingeschreven worden in het budget. Het BBC-transactiemoment van de prognose is steeds 1 jaar later bij de afrekening van het boekjaar. Prognose 2026 dient zo in het meerjarenplan ingeschreven in boekjaar 2027, omdat de afrekening van 2026 pas in augustus 2027 plaatsvindt.
 - Deze bedragen zijn overgenomen uit de meest recente ramingen van de federale overheid.
 - Merk verder in dit document onder 'exploitatie-ontvangsten' op dat de meest recent meegedeelde ramingen in tussenkomst door het Vlaamse gewest in de respo-bijdragen nog niet gelijk sporen met de prognoses voor de door het lokaal bestuur verschuldigde respo-bijdragen.
- Een opwaartse looncorrectie (met recurrente gevolgen) voor het gemeente- en ocmw-personeel wordt ingeschreven om een aanpassing aan de rechtspositieregeling te financieren die erop gericht is om vanaf 1 januari 2024 het plafond aan meeneembare relevante beroepservaring als zelfstandige of uit de privésector te verhogen van 8 naar 15 jaar. Heel wat lokale besturen hadden de voorbije jaren al het max. aan meeneembare anciënniteit opgetrokken tot 12 jaar of meer in hun RPR. De moeilijke arbeidsmarkt, met de aanhoudende strijd om het aantrekken van nieuw talent, maakt dat het lokaal bestuur Holsbeek ook zijn anciënniteitsregels bij aanvang van de loopbaan bij het bestuur moet evalueren. Niet alleen het aantrekken van nieuw talent is nodig, tevens lijkt het maar billijk dat ook de medewerkers die reeds in dienst zijn en van wie de beroepservaring bij aanvang van de tewerkstelling op 8 jaar werd afgetopt, de kans krijgen om bijkomende relevante startanciënniteit te bewijzen. De extra uitgaven 2024 voor deze billijke maatregel voor de reeds in dienst zijnde medewerkers worden geraamd op 72.000 euro.

Wijzigingen beleidsdomein algemeen bestuur

- + 1.500 euro als bijdrage in de werking van de interne preventiedienst (IGS Interleuven).
- +3.000 euro is nodig voor de bijdrage aan de externe preventiedienst IDEWE
- + 3.000 euro wordt in 2024 voorzien voor het drukken en de verdeling van het infoblad (fors gestegen papierprijs)
- +24.000 euro voor de IT-ondersteuning door IT-Punt. De IT-ondersteuning verloopt vanaf 2024 in 3 lijnen : een tijdens de werkuren permanent bereikbare helpdesk op afstand (1^e-lijn). Een vaste it-ondersteuner aan 2d./week ter plaatse bij het bestuur in 2de lijn. Een it-beheerder ad 1d/week in 3de lijn, die ook mee documenteert en het beleid adviseert.
- + 3.000 euro voor de ondersteuning inzake informatieveiligheid door de DPO van IT-Punt
- + 1.500 euro is nodig voor het correct verzekeren van het onroerend patrimonium van de gemeente.
- + 5.000 euro wordt voorzien voor het organiseren van wervings- en selectieprocedures (incl. bekendmaking)

- + 5.000 euro voor frankeringsuitgaven : in het kader van de bekendmaking van openbaar onderzoeken (vnl. rooilijnen) moet de briefwisseling nog aangetekend worden verstuurd.
- + 800 euro als jaarlijkse VVSG-bijdrage
- In 2024 wordt 2.500 euro ingeschreven voor de uitgaven gekoppeld aan het gebruik van de e-deelwagen in het kader van dienstverplaatsingen door de medewerkers. Voor 2025 en 2026 wordt hiervoor telkens 5.000 euro voor voorzien.
- De bijdragen aan de kerkfabrieken worden nu verhoogd als volgt :
 - St.-Maurus : +14.519 € en St.-Lambertus + 28.400 €. De interesten en aflossingen op de doorgeefleningen verklaren hier de hogere gemeentelijke bijdragen, samen met de gestegen energiekosten, die in 2022 aanzienlijk hoger uitkwamen dan geraamd in de budgetten.
 - St.-Pieter : + 8.000 euro, als raming voor een aantal onderhouds- en herstellingswerken, o.a. aan het portaal, het voorzien van voldoende ladderhaken op het dak, het vervangen van enkele fragiele dakleien.
- 10.000 euro wordt van 2024 jaarlijks ingeschreven als uitgaven voor het correct innen van de GAS-boetes (o.a. prijs die per boete wordt afgedragen aan de provincie voor de provinciaal sanctionerend ambtenaar en de aanmaningskosten).
- De bijdragen aan de hulpverleningszone worden nu niet aangepast. Een belangrijke stijging van het jaarlijks budget van de brandweer is reeds beslist. De jaarlijkse bijdrage van de gemeente zal vanaf dienstjaar 2024 met zekerheid stijgen. In welke mate kan nu nog niet ingeschat worden, bij gebrek aan akkoord over de verdeelsleutel binnen de zone.

Beleidsdomein welzijn en samenleven

- In november 2023 sluiten de raden een nieuwe samenwerkingsovereenkomst voor buurtgerichte zorg met het Buurtzorghuis als uitvoerende partner voor een periode 2024-2025. De jaarlijkse toelage voor het Buurtzorghuis wordt voor deze beide jaren vastgelegd op 23.870 euro.
- +12.355 euro wordt in 2024 ingeschreven ter financiering van de verder zetting van 2 tewerkstellingsprojecten in het kader van art. 60,§7 van de OCMW Wet. De werkgeversbijdragen worden hiertoe verhoogd met 4.530 euro.
- Vanaf 2024 stapt Igo voor de ondersteuning van sociale diensten inzake arbeidstraject-begeleiding over naar een andere formule, waarbij het bestuur (of 2 besturen samen) minstens een halftijdse deskundige moeten inschakelen. Op dit ogenblik doet het OCMW hiervoor slechts een halve dag per week een beroep op een Igo-deskundige (kostprijs 9.020 euro/jaar). O.b.v. de nieuwe Igo-aanpak betaalt het OCMW vanaf 2024 jaarlijks 21.625 euro voor de inzet van een ATB-deskundige gedurende 1 à 1,5 dag(en) per week.
- 200.000 euro uitgaven voor uitkering van financiële steun equivalent het leefloon aan ontheemden uit Oekraïne wordt ook in 2024 ingeschreven. Het ziet er niet naar uit dat de oorlogssituatie hier snel keert en een terugkeer naar het thuisland weer mogelijk wordt. Deze uitgaven worden integraal gecompenseerd door de federale overheid.
- + 2.700 euro wordt ingeschreven voor de dienstverplaatsingen van de thuiszorgdiensten
- + 3.000 euro wordt geraamd voor de aankoop en bedeling van warme maaltijden
- + 3.000 euro voor de aankoop van klein materiaal door de klusjesdienst

Wijzigingen beleidsdomein wegen en water

- De gemeente Holsbeek heeft een dossier ingediend bij de provincie voor een betoelaagd project ter ondersteuning van burgers die in individuele waterveiligheidsstudies en -preventieve maatregelen willen investeren. In augustus 2024 wordt duidelijk of het dossier van de gemeente ook effectief betoelaagd wordt. De looptijd van het project bedraagt 2 jaar vanaf de goedkeuring door de provincie. Voor dit project worden nu al budgetten ingeschreven in het meerjarenplan. Tegenover de in totaal 150.000 euro geraamde uitgaven voor de gemeente, staat over de volledige periode een provinciale toelage van 75.000 euro.
37.500 euro aan exploitatie-uitgaven wordt ingeschreven in 2024. Dit bedrag moet volstaan als gemeentelijke tussenkomst in de individuele waterveiligheidsstudies die de betrokken burgers willen laten uitvoeren. Aan de inkomstenzijde wordt in 2024 eenzelfde bedrag ingeschreven als toelage door de provincie.
In 2025 wordt een gemeentelijke exploitatie-uitgave van 75.000 euro voorzien. Deze zal vnl. gebruikt worden ter betoelaging van de uitvoering van individuele waterpreventiemaatregelen door burgers. In 2026 wordt een gemeentelijke uitgave van 37.500 euro voorzien, waartegenover nog 37.500 euro verwachte betoelaging door de provincie staat aan inkomsten.
- + 10.000 euro wordt voorzien voor het inschakelen van het maatwerkbedrijf De Vlaspit bij het pesticidenvrij onderhoud van het openbaar domein (vnl. kerkhoven en begraafplaatsen).
- 10.000 euro wordt vanaf 2024 jaarlijks ingeschreven voor het onderhoud van de brandkranen.

Wijzigingen beleidsdomein wonen en omgeving

- + 23.000 euro zijn in 2024 geraamd door EcoWerk voor de ophaal en verwerking van afval in Holsbeek
- 10.000 euro werkingsuitgaven zijn voorzien als netto kost voor het plaatsen van 2 deelwagens met laadpaal aan het gemeentehuis.
- + 15.000 euro wordt ingeschreven voor de aankoop van externe expertise omgeving, handhaving en GIS
- 15.000 euro wordt ingeschreven voor de aankoop van externe expertise mobiliteit. Tot eind april is hiermee nog ondersteuning voorzien voor de mobiliteitsambtenaar die in augustus 2023 nieuw gestart is bij het bestuur.
- Eind 2023 besliste het bestuur toe te treden tot de VVOG (Vereniging voor openbaar groen). De lidmaatschapsbijdrage van 1.050 euro wordt nu voor 2024 voorzien in het budget.
- De jaarlijkse bijdrage aan RLNH (Regionaal landschap Noord-Hageland) verhoogt in 2024 met 255 euro.
- + 7.500 euro aan bijkomende werkingskosten verkeersveiligheid zijn nodig voor de aankoop van meettoestellen (telramen + vervanging van 2 digitale 'smiley'-borden).

Wijzigingen beleidsdomein cultuur en vrije tijd

- + 6.300 euro wordt voorzien voor de aankoop van de boeken- en tijdschriftencollectie voor de bibliotheek, omwille van de sterke stijging van de papierprijs.
- + 3.000 euro extra voor het versterken van de digitale collectie (e-books) in de bib.
- + 3.500 euro is voorzien als werkingsuitgaven cultuur
- + 600 euro wordt voorzien voor toelagen voor buurtfeesten
- + 10.000 euro wordt ingeschreven voor uitgaven onroerend erfgoed. Deze extra middelen worden in 2024 ingezet voor de digitalisering van de buurtwegenkaart.
- + 500 als verhoging voor de jaarlijkse bijdrage aan de sportregio Winge-Demervallei.

Wijzigingen beleidsdomein onderwijs

- + 1.000 euro voor kantoorbenodigdheden, t.g.v. de sterke stijging van de papierprijs, is nodig.
- +5.000 euro voor aankoop documentatie. De omschakeling naar een nieuwe methode voor een aantal vakken wordt voorzien voor het schooljaar 2024-2025.
- +10.000 euro wordt bijkomend voorzien voor uitgaven benodigdheden schoolgebouwen.

Geraamde minderaantgaven

- De jaarlijkse toelagen (2.812 euro) aan de protestantse kerkgemeenschap De Shelter worden geschrapt. Deze kerkgemeenschap heeft vanaf 2022 geen begroting meer ingediend en dus ook haar toelagen niet opgevraagd. De woonstvergoeding voor de geestelijke blijft wel ingeschreven.
- de werkingskosten voor de ANPR-camera's trajectcontrole en GAS worden met 25.000 euro verminderd in 2024. De hoge onderhoudskosten voor o.a. herijking zijn niet jaarlijks verschuldigd, maar slechts 2-jaarlijks. Ook in de jaren met het uitgebreide periodieke onderhoud, vb. 2025, vallen de initieel geraamde kosten nog 12.500 euro voordeliger uit.
- de bijdrage aan de politiezone Lubbeek ligt in 2024 17.162 euro lager dan geraamd
- - 1.000 euro voor de aankoop van externe expertise noodplanning
- 1.800 euro wordt minder ingeschreven voor het verzekeren van de burgerlijke aansprakelijkheid
- 3.000 euro minder-uitgave voor huur en onderhoud kopieermachines in de GBS

Evolutie van de energie-uitgaven

Een constante over de beleidsdomeinen zijn de energie-uitgaven. Deze uitgaven/ramingen fluctueerden met de energiecrisis in 2022 en in de eerste jaarhelft 2023 zeer sterk. Inmiddels lijken de energieprijzen zich nu toch al enkele maanden te stabiliseren en worden de ramingen 2024 in die zin bijgesteld. De systematische investeringen in nieuwe straatverlichting (dimbaar led), in het energiezuiniger maken van gebouwen en in het opwekken van eigen energie helpen mee om de energiefactuur naar volgende jaren te verlichten. Ter vergelijking :

Verwarming (in hoofdzaak gas – in euro)

	Raming voor 2023 (09/2023)	Raming voor 2024
Gemeentehuis	10.000	10.000
OCMW-gebouw	10.000	10.000
Bibliotheek	12.000	10.000
Buurthuis en pastorie KD	17.000	17.000
Sportschuur	25.000	22.000
Loods	20.000	20.000
Schoolgebouwen	40.000	40.000
<i>Raming totalen</i>	<i>134.000</i>	<i>129.000</i>

Elektriciteit

	Raming voor 2023 (09/2023)	Raming voor 2024
Gemeentehuis	30.000	30.000
OCMW-gebouw	20.000	20.000
Bibliotheek	36.000	28.000
Buurthuis en pastorie KD	18.000	18.000
Sportschuur	20.000	18.000
Loods	10.000	10.000
Schoolgebouwen	55.000	45.000
Straatverlichting	180.000	130.000
<i>Raming totalen</i>	<i>369.000</i>	<i>299.000</i>

Exploitatie-ontvangsten

Bij de laatste herziening MJP 09/2023 werden de operationele meer-ontvangsten die reeds gekend waren voor 2024 en volgende reeds ingeschreven en toegelicht. Bijkomend zijn nu slechts te vermelden :

- In de strategische nota werd reeds dieper ingegaan op de evolutie van de *fiscale ontvangsten*:
 - De meest actuele prognose OOV voor 2024 komt uit op 3.749.847 euro. Dit is 319.835 euro meer (+9,3%) dan het bedrag dat bij de laatste herziening MJP in september 2023 werd geraamd.
 - De prognose van de FOD Financiën voor de ontvangsten APB 2024 bedraagt 5.445.939 euro. Deze ligt ruim 72.029 euro hoger dan wat bij de laatste herziening MJP 09/2023 werd ingeschreven voor 2024. Ook hier speelt het effect van de sterk opgelopen inflatie in 2022, met 5 opeenvolgende indexeringen van wedden, lonen en vervangingsinkomens van telkens 2%, ten volle op groei van de belastbare massa.
 - De geraamde opbrengsten uit de aanvullende belasting op de motorrijtuigen en de geraamde inkomsten gemeentelijke belastingen blijven voor 2024 nagenoeg gelijk t.o.v. hetgeen geraamd was bij de herziening MJP 09/2023.
- Het Vlaamse regeerakkoord 2020-2025 voorziet een financieringslijn om 50% van de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen te dempen.
 - De meest recente ramingen aan dergelijke tussenkomsten voor OCMW Holsbeek bedragen
 - 4.681 euro voor 2024
 - 5.618 euro voor 2025
 - 6.636 euro voor 2026
 - voor de gemeente wordt de tussenkomst in financiering geraamd van
 - 6.303 euro voor 2024
 - 27.775 euro voor 2025
 - 52.958 euro voor 2026
 - deze bedragen zullen allicht door Vlaanderen nog moeten worden bijgesteld in het licht van de geraamde verschuldigde bijdragen (zie hoger onder personeelsuitgaven)
- +11.500 euro aan toelagen RMI voor de tewerkstelling in het kader van art. 60, §7
- + 200.000 euro aan toelagen equivalent leefloon voor de ontheemden uit Oekraïne. Dit is een 100%-compensatie van de verwachte uitgaven (zie hoger).
- 37.500 euro wordt ingeschreven aan toelagen van de provincie in het kader van het project individuele waterveiligheidsstudies en waterpreventieve maatregelen. Zie ook hoger onder uitgaven: de gemeente voorziet voor dit project in 2024 ook een eigen gemeentelijke toelage van 37.500 in 2024.

Minder-ontvangsten zijn te verwachten uit

- De geraamde inkomsten uit Creadiv dividenden worden negatief bijgesteld voor 2025 (-28.112 euro) en 2026 (-26.020 euro). Dit zijn ramingen – de definitief toe te kennen bedragen zijn uiteraard nog niet beslist.
- De Elia-compensatie wordt in 2026 gehalveerd tot 39.009 euro, om vanaf 2027 helemaal te verdwijnen
- De inkomsten uit de retributie werken aan nutsvoorzieningen op het openbaar domein (Fluvius) verminderen met 950 euro. Kabeldistributie is hieruit verdwenen (Tramontanaproject).

Het investeringssaldo 2024 daalt licht ten gevolge van zowel minder uitgaven als minder ontvangsten.

De voor 2024 geraamde investeringsuitgaven nemen (t.o.v. raming bij HZMJP 09/2023) af met 1.329.679 euro, als volgt:

Met deze herziening van het meerjarenplan worden

- voor 2024 een aantal bijkomende investeringen ingeschreven
- een aantal uitvoeringstermijnen van grotere investeringsprojecten herschikt. Een aantal investeringsuitgaven worden verschoven of uitgesplitst over meerdere dienstjaren, zodat deze beter aansluiten bij de uitvoering van de investeringen op het terrein.

In deze herziening MJP zijn voor 2024 **bijkomende investeringsuitgaven** voorzien als volgt:

Beleidsdomein algemeen bestuur

- + 250.000 euro wordt ingeschreven voor bijkomende werken aan het gemeentehuis (dit omvat een aantal werken die nog niet in het ESCO-project voorzien waren, maar die wel noodzakelijk en hoognodig zijn, o.a. aanpassing van de toegangscontrole i.f.v. de nieuwe ingangen, vernieuwing van het initiële branddetectiesysteem)
- 15.000 euro meubilairbudget wordt voorzien voor de inrichting van het vernieuwde gemeentehuis
- + 5.000 euro wordt ingeschreven voor ICT-investeringen in hardware (systematische vernieuwing van PC-park)
- 10.000 euro wordt ingeschreven voor investeringen in software (ondersteunende software voor het personeelsbeheer/vervanging van de tikklok)
- + 33.000 euro wordt geïnvesteerd in archiefwerking : o.a. voor het opschonen van het politiearchief gemeentehuis en voor de digitalisering van de registers van de Burgerlijke stand.
- Net als in 2023 wordt ook in 2024 voor de kerkfabriek St.-Pieter een investeringstoelage van 8.000 euro ingeschreven voor enkele herstellingen aan het kerkgebouw.

Beleidsdomein wegen en water

- 60.000 euro wordt in 2024 ingeschreven voor het reeds in 2022 opgeleverde RGP-project Leuvensebaan deel 3. In aansluiting op dit Ruggengraatproject werden ook werken in de Oude Daalputstraat (o.a. aanleg van uitwijkstroken in kassei) en Langeveld (aanleg voetpad) uitgevoerd. Hiervan wordt de factuur pas in 2024 verwacht.
- Voor de aanleg Nobelberg blijft in 2024 een ongewijzigd krediet ingeschreven voor uitvoering van de werken. 200.000 euro verschuift als investeringsbedrag voor de aanleg van de wegenis naar de aanleg van de riolering.
- 100.000 euro wordt ingeschreven voor de investeringen van de werken aan de Schubbeekstraat (investeringsdossier wordt uitgevoerd door Fluvius in opdracht van gemeente Lubbeek. Holsbeek betaalt hierin zijn aandeel.)
- 60.000 euro wordt voorzien voor de vernieuwing van het elektriciteitsnet in de Wilesesteenweg en Klein Langeveld achter de spoorweg.
- 310.000 euro is voorzien in 2024 voor de vervanging van de betonplaten door asfalt op de Kortrijksebaan en de Dutselstraat.

Beleidsdomein wonen en omgeving

- In 2024 wordt 60.000 euro aan bijkomend investeringsbudget voorzien voor de uitwerking van (aankoop knowhow/consultancy) RUP woonzones buiten de kernen.
- De bijdrage (= aankoop aandelen) in de kapitaalverhoging van EcoWerf bedraagt 10.156 euro.
- 230.000 euro aan investeringsuitgaven voor de re-lighting van de bibliotheek en de Sportschuur worden ingeschreven in het budget 2024. Deze investeringen kaderen in de uitvoering van het gemeentelijk klimaatactieplan (prioritair actieplan – zie ook strategische nota).

Beleidsdomein cultuur en vrije tijd

- 12.000 euro wordt geïnvesteerd in de aankoop van een kunstwerk voor de inrichting van Stesselkeshoek
- 15.000 euro is nodig aan investeringen voor uitleenmateriaal evenementen. Heel wat podiumelementen zijn door intensief gebruik aan vervanging toe.
- 30.000 euro investeringen zijn bijkomend voorzien voor investeringen in het Buurthuis, vnl. in re-lighting en geluidswerend doek.

Beleidsdomein onderwijs

- +7.000 euro voor investeringen in schoolmeubilair, vnl. voor de inrichting van de kleuterklassen in GBS De Gobbel.

Een aantal wegenprojecten waarvoor eerder reeds kredieten werden ingeschreven schuiven op qua uitvoering :

- Het wegenisproject Gravenstraat deel 2/Rodestraat en Hoekje (collector Winge 4) verschuift opnieuw een jaar. De bedragen die hiervoor voorzien werden in 2024 en 2025 verschuiven telkens een jaar naar resp. 2025 en 2026.
In 2024 is nog voldoende budget voorzien om met de uitvoering van de wegenwerken te starten. Het bedrag dat in 2024 reeds was voorzien voor de rioleringswerken Pastoriedreef en Kerkplein (250.000 euro) blijft ook behouden.
- Ook voor het wegenis- en rioleringsproject collector Winge 5 (heraanleg Loting/Zandstraat) schuiven logischerwijze de kredieten een jaar op. Dit investeringsproject moet aansluiten op de realisatie van Winge fase 4. In 2025 wordt nu 50.000 euro ingeschreven. 400.000 euro wordt reeds voorzien voor uitvoering in 2026.
- Hetzelfde geldt voor de kredieten van het Aquafinproject heraanleg wegenis en riolering Hooghuis. De kredieten voorzien voor 2024 verschuiven naar 2025, deze van 2025 schuiven op naar 2026.
- 500.000 euro aan investeringskredieten voorzien voor betaling in 2024 van de werken zone Konijntjesberg-Zwaluwdreef-Meesberg verschuiven naar 2025, samen met de investeringstoelage (200.000 euro). Het eerder reeds voorziene krediet (550.000 euro) volstaat om in 2024 met de werken te starten.

De geraamde investeringsontvangsten 2024 nemen af met 1.382.500 euro (t.o.v. laatste herziening MJP 09/2023)

- een aantal investeringstoelagen schuiven mee op naar volgende dienstjaren, want gekoppeld aan verschoven investeringen
- een investeringstoelage ad 37.000 euro wordt toegekend door CREADIV voor de energiebesparende investeringen in het gemeentehuis

- 76.000 euro aan toelagen voor de uitbouw van toeristisch recreatieve fietsroutes zijn voor 2024 ingeschreven (werken aan de 2-sporenwegen)

Het financieel evenwicht blijft bewaard

Het meerjarenplan moet financieel in evenwicht zijn. Want dat betekent dat het bestuur het geplande beleid kan realiseren binnen de financiële mogelijkheden, zonder een hypotheek te leggen op de toekomst.

Uit het schema M2 van de financiële nota blijkt dat dit herziene meerjarenplan deze financiële evenwichtscriteria respecteert :

- het geraamde beschikbaar budgettaire resultaat van elk betrokken dienstjaar blijft > 0 (toestandsevenwicht)
- de autofinancieringsmarge van 2025 (2.197.724 euro) en 2026 (2.272.811 euro) zijn positief (structureel evenwicht).

Overzicht ontvangsten en uitgaven – functioneel

Schema T1

Dit schema bevat de samenvatting van de ramingen van de ontvangsten en uitgaven, ingedeeld volgens de zeven door de raad vastgestelde beleidsdomeinen, incl. het verplichte beleidsdomein algemene financiering.

T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

2020-2026

Journalaalfolgnommern: Budg. 31738
Gemeente (0207.519.622)
Dutselstraat 15, 3220 Holsbeek
Algemeen directeur: Ria Verstraelen

OCMW (0212.220.063)
Dreef 1, 3220 Holsbeek
Financieel directeur: Marylin Denon

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene financiering						
Exploitatie						
Uitgaven	446.667	553.936	316.984	487.125	626.885	673.056
Ontvangsten	10.618.567	10.974.517	11.010.547	12.798.363	12.891.636	13.577.010
Saldo	10.171.900	10.420.582	10.693.564	12.311.238	12.264.751	12.903.954
Financiering						
Uitgaven	708.913	697.235	687.630	628.162	751.002	837.207
Ontvangsten	0	209.397	276.118	4.621.990	3.335.229	133.312
Saldo	-708.913	-487.838	-411.512	3.993.828	2.584.227	-703.895
Algemeen beleid en organisatie						
Exploitatie						
Uitgaven	3.877.873	3.898.097	4.222.273	4.635.126	4.948.608	4.877.692
Ontvangsten	189.862	515.482	464.186	690.855	747.229	718.963
Saldo	-3.688.011	-3.382.615	-3.758.087	-3.944.271	-4.201.379	-4.158.729
Investeren						
Uitgaven	258.681	287.841	260.132	1.784.671	382.283	57.233
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-258.681	-287.841	-260.132	-1.784.671	-382.283	-57.233
Financiering						
Uitgaven	0	0	0	697.000	300.000	0
Ontvangsten	0	0	0	3.483	20.000	20.000
Saldo	0	0	0	-693.517	-280.000	20.000
Welzijn en samenleven						
Exploitatie						
Uitgaven	3.744.492	3.318.848	3.749.457	4.515.195	4.705.820	4.484.942
Ontvangsten	2.695.441	2.665.530	2.763.028	3.420.575	3.426.449	3.226.494
Saldo	-1.049.051	-653.318	-986.428	-1.094.620	-1.279.370	-1.258.448
Investeren						
Uitgaven	7.684	34.590	4.003	395.576	0	0
Ontvangsten	0	0	0	48.000	0	0
Saldo	-7.684	-34.590	-4.003	-347.576	0	0

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Wegen en waterlopen						
Exploitatie						
Uitgaven	1.826.334	1.921.193	2.184.310	2.673.535	2.624.582	2.764.063
Ontvangsten	1.283.545	2.350.076	1.145.844	1.116.024	1.177.283	1.160.299
Saldo	-542.789	428.884	-1.038.466	-1.557.511	-1.447.299	-1.603.764
Investerings						
Uitgaven	1.477.361	2.436.029	1.620.530	7.934.712	2.370.229	3.508.312
Ontvangsten	323.180	557.304	49.913	3.179.563	433.500	1.496.000
Saldo	-1.154.180	-1.878.725	-1.570.617	-4.755.149	-1.936.729	-2.012.312
Financiering						
Uitgaven	0	1.205.724	0	0	0	0
Ontvangsten	0	35.218	48.918	0	0	0
Saldo	0	-1.170.506	48.918	0	0	0
Wonen en omgeving						
Exploitatie						
Uitgaven	1.543.724	1.500.125	1.640.645	1.854.223	1.923.194	1.832.732
Ontvangsten	415.319	511.399	450.048	455.898	444.000	444.000
Saldo	-1.128.405	-988.726	-1.190.597	-1.398.325	-1.479.194	-1.388.732
Investerings						
Uitgaven	20.643	73.235	72.212	178.325	350.156	10.156
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-20.643	-73.235	-72.212	-178.325	-350.156	-10.156
Vrije tijd						
Exploitatie						
Uitgaven	1.106.288	1.200.626	1.421.853	1.464.713	1.550.741	1.462.496
Ontvangsten	215.789	283.932	284.074	319.952	322.638	325.378
Saldo	-890.499	-916.695	-1.137.779	-1.144.760	-1.228.103	-1.137.118
Investerings						
Uitgaven	1.085.603	643.218	518.010	1.859.315	2.191.449	574.938
Ontvangsten	136.045	27.080	560.573	218.760	320.000	386.951
Saldo	-949.558	-616.138	42.562	-1.640.555	-1.871.449	-187.987
Onderwijs						
Exploitatie						
Uitgaven	2.149.094	2.204.877	2.403.345	2.485.988	2.590.758	2.601.590
Ontvangsten	2.021.034	2.102.488	2.137.684	2.178.381	2.218.468	2.258.358
Saldo	-128.060	-102.389	-265.661	-307.607	-372.290	-342.232
Investerings						
Uitgaven	1.147.675	851.321	340.729	506.921	43.250	19.305
Ontvangsten	687.988	82.879	108.618	54.428	0	0
Saldo	-459.687	-768.441	-231.911	-452.492	-43.250	-19.305

	2026
Algemene financiering	
Exploitatie	
Uitgaven	745.534
Ontvangsten	13.926.182
Saldo	13.180.648
Financiering	
Uitgaven	865.529
Ontvangsten	4.532.589
Saldo	3.667.060
Algemeen beleid en organisatie	
Exploitatie	
Uitgaven	4.991.810
Ontvangsten	727.875
Saldo	-4.263.935
Investerings	
Uitgaven	57.233
Ontvangsten	0
Saldo	-57.233
Financiering	
Uitgaven	0
Ontvangsten	20.000
Saldo	20.000
Welzijn en samenleven	
Exploitatie	
Uitgaven	4.576.988
Ontvangsten	3.287.756
Saldo	-1.289.232
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Wegen en waterlopen	
Exploitatie	
Uitgaven	2.786.380
Ontvangsten	1.173.741
Saldo	-1.612.639
Investerings	
Uitgaven	10.132.589
Ontvangsten	3.382.500
Saldo	-6.750.089

	2026
Financiering	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Wonen en omgeving	
Exploitatie	
Uitgaven	1.871.747
Ontvangsten	444.000
Saldo	-1.427.747
Investerings	
Uitgaven	10.156
Ontvangsten	0
Saldo	-10.156
Vrije tijd	
Exploitatie	
Uitgaven	1.443.780
Ontvangsten	328.173
Saldo	-1.115.607
Investerings	
Uitgaven	12.719
Ontvangsten	0
Saldo	-12.719
Onderwijs	
Exploitatie	
Uitgaven	2.654.215
Ontvangsten	2.301.066
Saldo	-353.149
Investerings	
Uitgaven	19.305
Ontvangsten	0
Saldo	-19.305

Overzicht ontvangsten en uitgaven – economisch

Schema T2

Het overzicht van de ontvangsten en uitgaven naar functionele aard geeft de raadsleden een meer gedetailleerd inzicht in de samenstellende componenten van het geraamde budgettair resultaat per jaar van het meerjarenplan.

T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

2020-2026

Journalaalfolgnommern: Budg. 31738

Gemeente (0207.519.622)

Dutselstraat 15, 3220 Holsbeek

Algemeen directeur: Ria Verstraelen

OCMW (0212.220.063)

Dreef 1, 3220 Holsbeek

Financieel directeur: Marylin Denon

I. Exploitatie-uitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Operationele uitgaven	14.289.753	14.089.392	15.664.306	17.688.997	18.396.866	18.082.139	18.385.562
1. Goederen en diensten	2.777.087	2.674.406	3.469.045	3.922.679	3.777.056	3.575.197	3.619.641
2. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	8.754.936	8.674.226	9.282.406	10.502.601	11.212.377	11.405.121	11.636.520
a. Politiek personeel	263.195	275.647	291.209	326.080	339.350	344.949	350.660
b. Vastbenoemd niet-onderwyzend personeel	2.058.244	2.110.412	2.295.566	2.431.914	2.590.404	2.619.831	2.650.549
c. Niet vastbenoemd niet-onderwyzend personeel	4.591.642	4.404.135	4.786.089	5.733.731	6.215.110	6.337.664	6.493.967
d. Onderwyzend personeel ten laste van bestuur	46.198	37.930	22.093	40.000	40.000	40.000	40.000
e. Onderwyzend personeel ten laste van andere overheden	1.500.000	1.530.000	1.560.600	1.591.812	1.623.648	1.656.121	1.689.244
f. Andere personeelskosten	215.866	215.691	235.919	283.564	290.115	290.530	293.755
g. Pensioenen	79.791	100.410	90.930	95.500	113.750	116.025	118.345
3. Individuele hulpverlening door het O.C.M.W.	501.665	390.922	521.283	635.700	635.700	409.153	417.335
4. Toegestane werkingssubsidies	2.241.541	2.337.752	2.372.342	2.595.349	2.738.670	2.660.091	2.678.879
- aan de politiezone	913.601	946.667	935.972	1.007.468	1.015.493	1.040.880	1.066.902
- aan de hulpverleningszone	309.324	374.926	387.852	432.903	445.890	459.267	473.045
- aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS)	752.919	711.840	760.678	769.246	793.130	730.300	744.855
- aan besturen van de eredienst	41.932	34.379	35.762	52.566	114.717	39.097	39.097
- aan andere begunstigde	223.764	269.940	252.078	333.166	369.440	390.547	354.980
5. Andere operationele uitgaven	14.525	12.086	19.231	32.668	33.063	32.576	33.187
B. Financiële uitgaven	404.717	508.309	274.561	426.907	573.722	614.432	684.891
1. Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden	402.431	504.136	271.631	424.507	571.322	612.052	682.507
- aan financiële instellingen	402.415	504.120	271.616	424.507	571.322	612.052	682.507
- aan andere entiteiten	16	15	15	0	0	0	0
2. Andere financiële uitgaven	2.286	4.173	2.930	2.400	2.400	2.380	2.384
II. Exploitatieontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Operationele ontvangsten	17.046.183	18.971.968	17.657.798	20.479.407	20.654.611	21.166.521	21.641.720
1. Ontvangsten uit de werking	2.967.013	2.297.735	2.181.830	2.699.210	2.736.327	2.774.936	2.814.316
2. Fiscale ontvangsten en boetes	7.412.805	7.862.326	7.723.914	9.598.813	9.559.043	10.130.784	10.529.299
a. Aanvullende belastingen	7.344.670	7.706.651	7.614.120	9.406.088	9.367.068	9.938.059	10.336.574
- Opcentiemen op de onroerende voorheffing	2.525.762	3.004.384	3.158.375	3.362.757	3.749.847	3.965.702	4.101.727

MEERJARENPLAN HERZIENING 8 BEGINKREDIET 2024 : Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

Gemeente en OCMW (0207.519.622 / 0212.220.063)

2020-2026

23/11/2023 15:08

1 / 3

II. Exploitatieontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
- Aanvullende belasting op de personenbelasting	4.624.532	4.593.145	4.306.377	5.874.794	5.445.939	5.795.628	6.054.980
- Andere aanvullende belastingen	194.376	169.122	149.368	168.537	171.282	176.729	179.867
b. Andere belastingen en boetes	68.135	155.675	109.794	192.775	191.975	192.725	192.725
3. Werkingsubsidies	6.515.142	7.424.402	7.443.993	7.819.863	7.985.553	7.890.885	7.925.580
a. Algemene werkingsubsidies	2.770.978	3.102.104	3.277.025	3.258.557	3.369.993	3.483.626	3.434.283
- Gemeentefonds	2.117.738	2.212.714	2.281.652	2.318.527	2.392.087	2.468.288	2.508.147
- Andere algemene werkingsubsidies	655.240	889.390	995.373	940.030	977.906	1.015.338	926.136
- van de federale overheid	0	200	0	0	0	0	0
- van de Vlaamse overheid	648.747	889.190	991.568	940.030	977.906	1.015.338	926.136
- van andere entiteiten	4.492	0	3.804	0	0	0	0
b. Specifieke werkingsubsidies	3.744.164	4.322.298	4.166.968	4.561.306	4.615.560	4.407.259	4.491.297
- van de federale overheid	875.138	632.485	640.595	1.001.071	979.364	742.499	755.844
- van de Vlaamse overheid	2.727.628	2.984.479	3.045.673	3.555.094	3.594.035	3.659.586	3.730.255
- van de provincie	18.006	0	0	0	0	0	0
- van het OCMW	0	0	19.048	0	0	0	0
- van andere entiteiten	123.392	705.333	461.652	5.140	42.161	5.174	5.198
4. Recuperatie individuele hulpverlening	26.798	73.891	40.645	60.990	60.965	55.993	57.114
5. Andere operationele ontvangsten	124.425	1.313.614	267.417	300.531	312.723	313.922	315.411
B. Financiële ontvangsten	393.374	431.455	597.614	500.641	573.093	544.981	547.073
III. Exploitatiesaldo	2.745.087	4.805.722	2.316.546	2.864.144	2.257.116	3.014.931	3.118.340

I. Investeringsuitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Investeringsuitgaven in financiële vaste activa	525	70.294	5.561	5.574	10.156	10.156	10.156
2. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	25	10.078	5.556	5.574	10.156	10.156	10.156
4. Andere financiële vaste activa	500	60.216	6	0	0	0	0
B. Investeringsuitgaven in materiële vaste activa	3.868.370	3.994.506	2.645.856	12.279.683	5.050.479	4.087.617	10.161.894
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	3.868.370	3.994.506	2.645.856	12.279.683	5.050.479	4.087.617	10.161.894
a. Terrinen en gebouwen	1.668.784	1.405.135	616.415	3.512.977	2.190.000	25.000	0
b. Wegen en andere infrastructuur	1.404.794	1.852.781	1.151.560	7.012.837	1.875.000	3.100.000	10.000.000
c. Roerende goederen	243.242	453.254	319.212	1.049.212	638.250	279.305	29.305
d. Leasing en soortgelijke rechten	0	209.397	276.118	124.990	135.229	133.312	132.589
e. Erfgoed	551.550	73.940	282.551	579.667	212.000	550.000	0
C. Investeringsuitgaven in immateriële vaste activa	20.643	63.157	61.156	258.251	193.000	0	0
D. Toegestane investeringsubsidies	108.109	198.277	103.043	116.011	83.732	72.171	59.952
- aan de hulpverleningszone	101.109	73.386	67.197	50.541	51.283	47.233	47.233
- aan besturen van de eredienst	0	57.500	11.737	41.500	8.000	0	0
- aan andere begunstigden	7.000	67.391	24.109	23.970	24.449	24.938	12.719

II. Investeringsontvangsten		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
B. Verkoop van materiële vaste activa		0	39.820	0	117.000	0	0	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa		0	39.820	0	117.000	0	0	0
b. Wegen en andere infrastructuur		0	39.820	0	117.000	0	0	0
D. Investeringssubsidies en -schenkingen		1.147.213	627.443	719.303	3.383.751	753.500	1.882.951	3.382.500
- van de federale overheid		0	0	0	48.000	0	0	0
- van de Vlaamse overheid		1.147.213	618.398	719.303	3.335.751	716.000	1.882.951	3.345.000
- van de provincie		0	9.046	0	0	37.500	0	37.500
III. Investeringsaldo		-2.850.433	-3.658.971	-2.096.314	-9.158.768	-4.583.867	-2.286.993	-6.849.502

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo exploitatie en investeringen	-105.346	1.146.752	220.232	-6.294.624	-2.326.751	727.938	-3.731.162

I. Financieringsuitgaven		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Vereffening van financiële schulden		708.913	697.293	687.630	628.162	751.002	837.207	865.529
1. Periodieke aflossingen van opgenomen leningen en leasings		708.913	697.293	687.630	628.162	751.002	837.207	865.529
C. Toegestane leningen en betalingsuitstel		0	1.205.666	0	697.000	300.000	0	0
1. Toegestane leningen		0	-59	0	697.000	300.000	0	0
- aan besturen van de eredienst		0	-59	0	697.000	300.000	0	0
2. Toegestaan betalingsuitstel		0	1.205.724	0	0	0	0	0
II. Financieringsontvangsten		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Aangaan van financiële schulden		-0	209.397	276.118	4.621.990	3.335.229	133.312	4.532.589
- opname van leningen en leasings bij financiële instellingen		0	0	0	4.497.000	3.200.000	0	4.400.000
- opname van leningen en leasings bij andere entiteiten		0	209.397	276.118	124.990	135.229	133.312	132.589
C. Vereffening van toegestane leningen en betalingsuitstel		0	35.218	48.918	3.483	20.000	20.000	20.000
1. Terugvordering van toegestane leningen		0	0	0	3.483	20.000	20.000	20.000
a. Periodieke terugvorderingen		0	0	0	3.483	20.000	20.000	20.000
2. Vereffening van betalingsuitstel		0	35.218	48.918	0	0	0	0
III. Financieringsaldo		-708.913	-1.658.344	-362.593	3.300.311	2.304.227	-683.895	3.687.060

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Budgetair resultaat van het boekjaar	-814.259	-511.593	-142.362	-2.994.313	-22.524	44.043	-44.102

Investeringsprojecten – per prioritair actieplan

Schema T3

Het schema T3 bevat een investeringsproject voor de investeringen die deel uitmaken van een prioritair actieplan. Een investeringsproject geeft de raadsleden zo een totaalbeeld van de geplande en gedane investeringsuitgaven en –ontvangsten voor een prioritair actieplan.

T3: Investeringsproject

Journalnummers: Budg. 31738
Gemeente (0207.519.622)
Dutselstraat 15, 3220 Holsbeek
Algemeen directeur: Ria Verstraelen

OCMW (0212.220.063)
Dreef 1, 3220 Holsbeek
Financieel directeur: Marylin Denon

2020-2026

PRIO IP-BD3-01: We realiseren het Ruggengraatproject volledig.
0503: We realiseren het Ruggengraatproject volledig. Aansluitend vernieuwen we een aantal rioleringen en w

	Reeds gerealiseerd		Nog te realiseren			Totaal
	Voor MJP	In MJP	Voor MJP	In MJP	Na MJP	
I. UITGAVEN	0	2.723.705	0	10.815.332	0	13.539.038
B. Investeren in materiële vaste activa	0	2.723.705	0	10.765.332	0	13.489.038
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	2.723.705	0	10.765.332	0	13.489.038
b. Wegen en andere infrastructuur	0	2.723.705	0	10.765.332	0	13.489.038
C. Investeren in immateriële vaste activa	0	0	0	50.000	0	50.000
II. ONTVANGSTEN	0	452.000	0	4.264.063	0	4.716.063
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	0	452.000	0	4.264.063	0	4.716.063

Jaarlijkse transacties

	2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	Gerealiseerd		Gerealiseerd		Gerealiseerd		Gerealiseerd		Te realiseren		Te realiseren	
I. UITGAVEN	334.136		1.577.054		712.960		99.555		1.110.000		2.350.000	
B. Investeren in materiële vaste activa	334.136		1.577.054		712.960		99.555		1.060.000		2.350.000	
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	334.136		1.577.054		712.960		99.555		1.060.000		2.350.000	
b. Wegen en andere infrastructuur	334.136		1.577.054		712.960		99.555		1.060.000		2.350.000	
C. Investeren in immateriële vaste activa	0		0		0		0		50.000		0	
II. ONTVANGSTEN	0		452.000		0		0		320.000		1.296.000	
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	0		452.000		0		0		320.000		1.296.000	

	2026	
	Te realiseren	
I. UITGAVEN	5.150.000	
B. Investeren in materiële vaste activa	5.150.000	
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	5.150.000	
b. Wegen en andere infrastructuur	5.150.000	
C. Investeren in immateriële vaste activa	0	
II. ONTVANGSTEN	1.575.000	
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	1.575.000	

PRIO IP-BD4-04: Investeringsplan in het Klimaat Actieplan
0603: We stellen een ambitieus gemeentelijk klimaatplan op. Samen streven we naar een klimaatneutrale gemeente

	Reeds gerealiseerd		Nog te realiseren		Totaal
	Voor MJP	In MJP	Voor MJP	In MJP	
I. UITGAVEN					
B. Investeringsplan in materiële vaste activa					
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	6.000	0	230.000	236.000
c. Roerende goederen	0	6.000	0	230.000	236.000
	0	6.000	0	230.000	236.000

Jaarlijkse transacties

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Te realiseren	Te realiseren
I. UITGAVEN						
B. Investeringsplan in materiële vaste activa	0	0	6.000	0	230.000	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	0	6.000	0	230.000	0
c. Roerende goederen	0	0	6.000	0	230.000	0

	2026
	Te realiseren
I. UITGAVEN	0
B. Investeringsplan in materiële vaste activa	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0
c. Roerende goederen	0

PRIO IP-BD5-01: Kwaliteitsvolle buitensportinfrastructuur op maat van onze gemeente
0705: We investeren in kwaliteitsvolle buitensportinfrastructuur op maat van onze gemeente, voor onze jeug

	Reeds gerealiseerd		Nog te realiseren			Totaal
	Voor MJP	In MJP	Voor MJP	In MJP	Na MJP	
I. UITGAVEN						
B. Investerings in materiële vaste activa						
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa						
a. Terreinen en gebouwen						
II. ONTVANGSTEN						
D. Investeringssubsidies en -schenkingen						
	0	622.150	0	2.992.295	0	3.614.445
	0	622.150	0	2.992.295	0	3.614.445
	0	622.150	0	2.992.295	0	3.614.445
	0	622.150	0	2.992.295	0	3.614.445
	0	0	0	220.000	0	220.000
	0	0	0	220.000	0	220.000

Jaarlijkse transacties

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Te realiseren	Te realiseren
I. UITGAVEN	49.526	406.541	158.194	7.889	1.900.000	0
B. Investerings in materiële vaste activa	49.526	406.541	158.194	7.889	1.900.000	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	49.526	406.541	158.194	7.889	1.900.000	0
a. Terreinen en gebouwen	49.526	406.541	158.194	7.889	1.900.000	0
II. ONTVANGSTEN	0	0	0	0	220.000	0
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	0	0	0	0	220.000	0

	2026
	Te realiseren
I. UITGAVEN	0
B. Investerings in materiële vaste activa	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0
a. Terreinen en gebouwen	0
II. ONTVANGSTEN	0
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	0

Evolutie van de financiële schulden

Schema T4

Het schema T4 geeft de raadsleden inzicht in de evolutie van de financiële schulden. Het bevat :

- De schulden op korte termijn (algemene rekeningen rubriek 43)
- De schulden op lange termijn (algemene rekeningen rubrieken 171 tot 174)
- De schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen (rubrieken 421 tot 424)

T4: Evolutie van de financiële schulden

2020-2026

Journalaalfolgnommern: Budg. 31738
Gemeente (0207.519.622)
Dutselstraat 15, 3220 Holsbeek
Algemeen directeur: Ria Verstraelen

OCMW (0212.220.063)
Dreef 1, 3220 Holsbeek
Financieel directeur: Marylin Denon

Financiële schulden op 31 december	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Financiële schulden op lange termijn	14.589.123	14.097.201	13.741.022	17.612.010	20.110.032	19.294.641
1. Financiële schulden op 1 januari	15.267.479	14.589.123	14.097.201	13.741.022	17.612.010	20.110.032
2. Nieuwe leningen	0	209.397	276.118	4.621.990	3.335.229	133.312
4. Overboekingen	-678.356	-701.319	-632.298	-751.002	-837.207	-948.703
B. Financiële schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen	678.357	682.382	627.050	749.890	836.095	947.590
1. Financiële schulden op 1 januari	708.914	678.357	682.382	627.050	749.890	836.095
2. Aflossingen	-708.913	-697.293	-687.630	-628.162	-751.002	-837.207
3. Overboekingen	678.356	701.319	632.298	751.002	837.207	948.703
C. Financiële schulden op korte termijn	-212	0	0	0	0	0
Totaal financiële schulden	15.267.268	14.779.583	14.368.071	18.361.899	20.946.126	20.242.231

Financiële schulden op 31 december	2026
A. Financiële schulden op lange termijn	22.894.973
1. Financiële schulden op 1 januari	19.294.641
2. Nieuwe leningen	4.532.589
4. Overboekingen	-932.257
B. Financiële schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen	1.014.318
1. Financiële schulden op 1 januari	947.590
2. Aflossingen	-865.529
3. Overboekingen	932.257
C. Financiële schulden op korte termijn	0
Totaal financiële schulden	23.909.291

Financiële risico's

In dit onderdeel wordt een overzicht gegeven van de financiële risico's die gemeente en OCMW Holsbeek lopen en van de middelen en mogelijkheden waarover het bestuur beschikt of kan beschikken om deze risico's in te dekken.

De decreetgever hecht er belang aan dat er voldoende duiding wordt gegeven bij de financiële risico's waarmee het lokaal bestuur geconfronteerd wordt. De regelgever geeft geen definitie van het begrip 'financieel risico'. Er bestaat ook geen exhaustieve lijst van de elementen die een bestuur onder de financiële risico's moet opnemen. Er moet wel een overzicht gegeven worden van de risico's die een belangrijke impact kunnen hebben op de financiële situatie van een bestuur als ze zich zouden voordoen.

De financiële risico's werden het meest recent omschreven bij de herziening van het MJP in september 2023 (HZG 7_09/2023). In de onderstaande tabel worden de financiële risico's voor gemeente en OCMW Holsbeek opgesomd in het kader van de aanpassing MJP 8_12/2023.

Risico	Toelichting
<i>Risico's inzake schuld- en thesauriebeheer</i>	
Rente- en aflossingsrisico	De risico's voor een rentevoetherziening op de uitstaande kredietportefeuille zijn voor Holsbeek verwaarloosbaar. Het bestuur heeft het renterisico <i>afdoende ingedekt</i> via langlopende financieringen met vaste rentevoeten. Voor 95% van de uitstaande schuld ligt de rentevoet vast tot eindvervaldag. Slechts één lening heeft een herziening in 2023, twee in 2030. In het voorjaar 2022 heeft de gemeente een nieuwe lening aanbesteed en gegund aan KBC, eveneens aan een vaste rentevoet. De marktvoorwaarden voor leningen waren op dat ogenblik nog gunstig. In het MJP wordt voor de nieuw op te nemen leningen vanaf 2023 wel rekening gehouden met mogelijk hogere financiële kosten (intrestvoet aan 4%). Hoe hoog de rentevoeten precies zullen zijn op het moment waarop de leningbedragen worden opgenomen is nog niet duidelijk. Indien zou blijken dat de rentelasten te laag zijn ingeschat, dan moeten deze worden bijgestuurd in het MJP. Dit heeft uiteraard onmiddellijk gevolgen voor het financieel evenwicht. De gemeente bouwde dankzij een volgehouden spaarzaam beleid de voorbije decennia een financiële buffer op, waarbij het tekort van het boekjaar telkens ruimschoots kon worden gedekt met overschotten uit de voorgaande jaren. Dit overschot laat de gemeente toe fors bijkomend te investeren in 'duurzame' infrastructuur en om ook in moeilijke omstandigheden (sterk oplopende inflatie en energiecrisis) stand te houden en de bijkomende leninglast te dragen. Waakzaamheid blijft evenwel geboden. De uitgaven voor het vereffenen van de financiële schulden nemen toe en hierdoor wordt het historisch overschot enigszins afgebouwd. <i>Ondanks dat blijft de AFM ook in 2025 op peil.</i> De gemeente beschikt over voldoende ontvangsten om aan de leninglasten te kunnen voldoen.

Liquiditeits- en herfinancieringsrisico	Het bestuur kan tijdens de planperiode over <i>voldoende permanente financiële middelen</i> beschikken om de operationele cyclus te financieren. Het bestuur is in staat om zijn betalingsverplichtingen op korte termijn na te komen. Het liquiditeitsrisico van het OCMW is dankzij de geïntegreerde samenwerking met de gemeente, afgedekt. Een goede opvolging van de thesaurie blijft belangrijk, rekening houdend met de (voorziene) investeringsuitgaven. Een eventuele laattijdige uitbetaling van omvangrijke subsidies (vb. voor rioleringswerken) houdt enig risico in. De <i>inkomsten uit de aanvullende belasting op de personenbelasting</i> zijn voor het lokaal bestuur Holsbeek de belangrijkste ‘stabiele’ financieringsbron. Toch zijn deze onderhevig aan sterke schommelingen omdat de opbrengst afhankelijk is van de conjunctuur, de levensstandaard, de samenstelling van de bevolking (vergrijzing) en ook van de snelheid van inkohiering en doorstorting door de FOD financiën. Sinds september 2017 gold er een voorschottensysteem voor de doorstorting van deze APB-ontvangsten, dat het liquiditeitsrisico wat beperkte, maar dat niet belette dat er nog steeds budgettaire schommelingen waren ingevolge het inkohieringsritme. Vanaf 2024 hanteert de FOD financiën een gewijzigde boekhouding, waardoor de bedragen <i>voortaan sneller doorgestort worden aan de gemeente, nl. op het moment van de vaststelling van de rechten</i>. Daardoor int de gemeente de rechten van de maanden november en december 2023 reeds in 2023, terwijl dit volgens het voorschottensysteem pas in 2024 zou geweest zijn. Vanaf 2024 zullen de budgettaire ontvangsten APB betrekking hebben op 12 maanden, nl. de budgettaire ontvangsten voortvloeiend uit de inkohieringen van de maand januari van een jaar tot en met de maand december van hetzelfde jaar.
Kredietrisico	Het risico dat een financiële instelling waarbij het bestuur een krediet is aangegaan in faling gaat is eerder onwaarschijnlijk.
Beleggingsrisico	De beleggingen van gemeente en OCMW situeren zich bij grootbanken. Het bestuur belegt enkel in <i>laag risico instrumenten</i> (spaarrekeningen – defensieve beleggingsportefeuille), waarbij men zeker is dat men op de vervaldag het belegd kapitaal terugkrijgt. De rente op financiële beleggingen/rekeningtegoeden is op dit moment nog steeds laag. Het geraamde bedrag aan te ontvangen intresten is dan ook uiterst laag.
Betalingsverkeer	Blijvende aandacht voor pogingen tot fraude inzake betalingsverkeer is nodig (o.a. phishing).
<i>Risico's inzake de evolutie van de exploitatie-ontvangsten</i>	
Debiteurenrisico	Inzake het debiteurenbeheer werkt de financiële dienst aan maatregelen om het risico op <i>onbetaalde facturen inzake niet-fiscale schulden</i> af te bouwen. Deze hebben betrekking op een performantere, gevalideerde inningsprocedure, met consequente opvolging van debiteuren voor betalende dienstverlening (diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg, klusjesdienst, warme maaltijden, evenementen en vrije tijd, schoolfacturen) en een effectievere recuperatie van terug vorderbaar gestelde financiële hulpverlening (vnl. verstrekte huurwaarborgen, dringende financiële steunen) voor die cliënten die niet in budgetbeheer

	zitten. Inzake opvolging van sociale huurachterstallen moeten we blijven inzetten op een betere opvolging : snel detecteren, tijdig in gebreke stellen en adequaat opvolgen zijn hier zeker nodig. Achterstallen die meerdere maanden oplopen zijn bij deze kwetsbare doelgroep nog moeilijk in te vorderen. De financiële dienst wordt ook stevig uitgedaagd met het opzetten van <i>sluitende inningsprocessen</i> voor inkomsten uit <i>nieuwe gemeentelijke belasting-, retributie- en GASreglementen</i>. Het betreft stipt op te volgen inkomsten uit: • De belasting op het niet tijdig of correct afkoppelen (goedgekeurd in de raad van 27 april 2021) • De belasting op de inneming van het openbaar domein (gemeenteraad 31 mei 2022) • De invoering van GAS5 voor snelheidsovertredingen (gemeenteraad 22 november 2022). Vanaf de in gebruik neming van de trajectcontrole zal het aantal GAS-boetes voor snelheidsovertredingen allicht nog toenemen. • De invoering van een retributie op kort parkeren (gemeenteraad 22 november 2022) De financiële dienst werkt in het kader van organisatiebeheersing in deze aan een meer performant <i>debiteurenbeheer</i>, waarbij openstaande vorderingen minstens maandelijks worden opgevolgd en worden besproken met de betrokken diensten (o.a. sociale dienst, scholen,...). Dossiers waarvoor de vordering <i>oninbaar</i> blijkt, zullen ook jaarlijks aan de raad worden gerapporteerd door de financieel directeur zodat deze sneller in de boekhouding op oninbaar kunnen worden gezet.
Concentratierisico	Kleine waarschijnlijkheid De gemeente is voor de doorstorting van haar ontvangsten voor een groot deel afhankelijk van hogere overheden (belastingen, gemeentefonds, investeringssubsidies). Deze houden zich aan hun verplichtingen. De gemeente is niet afhankelijk van één of enkele grote belastingbetalers.
Vergrijzing	De aanvullende personenbelasting is de belangrijkste bron van inkomsten voor de gemeente. Als gevolg van de vergrijzing worden inkomens uit werk geleidelijk omgezet in pensioenen. Dit inkomen is lager en zal bijgevolg aanleiding geven tot een lager bedrag aan ontvangsten uit de aanvullende personenbelasting. Dit leidt tot een erosie van de belastingbasis.
Diverse inkomsten uit belastingen	De gemeente Holsbeek is voor haar ontvangsten sterk afhankelijk van de inkomsten uit de aanvullende belastingen. De evolutie van de inkomsten uit aanvullende fiscale ontvangsten zal de komende jaren verder nauw opgevolgd moeten worden. Het lokaal bestuur houdt als prioritair actieplan aan dat de aanslagvoeten van <i>de aanvullende belastingen</i> op de personenbelasting (APB) en op de onroerende voorheffing (OOV), lager blijven dan het Vlaamse gemiddelde. Voor de ontvangsten uit APB 2023-2026 baseert de gemeente zich bij deze herziening MJP op de recente prognose van de FOD Financiën oktober 2023.

	De ontvangsten uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV) hangen in een woongemeente af van de gemiddelde levensstandaard van de inwoners (via het gezamenlijk KI van gebouwen en woningen). De ontvangsten worden positief beïnvloed door het aantal woningen in de gemeente (vb. nieuwe verkavelingen). Ze worden negatief beïnvloed door vrijstellingsmaatregelen van de Vlaamse overheid (vb. vrijstellingen na renovatie van verwaarloosde en onbewoonbare woningen,...). De impact van deze vrijstellingen is in de praktijk beperkt. De meest recente prognoses voor 2024-2025 en 2026 van de Vlaamse belastingdienst zijn opgenomen bij deze herziening van het MJP. Deze overtreffen voor de periode 2024-2026 het jaarlijks stijgingspercentage van 2% dat in het initieel meerjarenplan werd geraamd, ruimschoots. De indexeringen van de KI en van de huurinkomens verhogen de belastbare basis aanzienlijk.
Ontvangsten uit dividenden	De financiële ontvangsten van het lokaal bestuur zijn het voorbije decennium stelselmatig afgenomen. De enige substantiële dividenden die de gemeente nog ontvangt zijn deze uit energie, PBE en CREADIV. De nieuwe tariefmethodologie en -structuur zoals beslist door de VREG in 2020 hebben een impact op de dividenden uit de energie-OV. In 2020 publiceerde de VREG de tariefmethodologie voor de periode 2021-2024, alsook het toegelaten inkomen voor 2021. Als gevolg hiervan worden opdrachthoudende verenigingen met een significante daling van de gereguleerde winsten geconfronteerd. Om de financiële gezondheid van de <i>Fluvius</i> Economische Groep te vrijwaren waren nieuwe maatregelen nodig. Naast het vragen van voorschotten aan de regulator, besparingen en het herbekijken van de investeringsplannen, was ook een aanpassing van het dividendbeleid nodig. De dividendvoorzieningen op groepsniveau <i>Fluvius</i> worden voor de gereguleerde activiteiten gas- en elektriciteitsdistributie vanaf het boekjaar 2022 verlaagd. De <i>PBE</i> bevond zich echter in een uitzonderlijke situatie aangezien de toepassing van de vooropgestelde maatregelen leidt tot hogere in plaats van lagere dividendvooruitzichten. Dit is het gevolg van het feit dat <i>PBE</i> over een hoog eigen vermogen beschikt. Distributienetbeheerders met een eigen vermogen van meer dan 40% krijgen een hoger dividend uitbetaald dan deze met een lager eigen vermogen. Omdat <i>PBE</i> eind 2020 een verhouding EV/RAB van 62% had voor elektriciteit, leidt dit tot een hoger gereguleerd dividend. Te noteren dat Vlaanderen in 2021 een fonds heeft opgericht dat de lokale besturen zoveel mogelijk moet compenseren voor de lagere <i>Fluvius</i> dividenden. Ook de gemeente Holsbeek ontvangt als <i>PBE</i>-gemeente over de periode 2022-2026 nog een compensatie uit dit fonds, zij het een beperktere dan de niet-<i>PBE</i>-gemeenten. Verwacht werd dat de fusie door overname tussen Iverlek en <i>PBE</i> vanaf 2025 zou leiden tot een aanzienlijke daling (-25%) van de dividenden voor de gemeente. De gemeente heeft evenwel voor 2025 en 2026 nog geen herraaming van de te verwachten dividenden ontvangen. <i>CREADIV</i> besliste de voorbije jaren (t.e.m. 2024) om een hoger dividend uit te keren aan de aandeelhouders (en minder reserves op te bouwen). Vanaf 2025 wordt deze gunstige dividendpolitiek weer teruggeschoefd.

Risico's inzake de evolutie van de exploitatie-uitgaven

Inflatierisico	Op basis van de meest recente inflatievooruitzichten voor de periode november 2023 tot december 2024 van het Federaal Planbureau zou de gemiddelde jaarinflatie in 2023 op 4,1% uitkomen en in 2024 op 4,0% (tegenover 9,59% in 2022 en 2,44% in 2021). De groeivoet van de 'gezondheidsindex', die onder meer gebruikt wordt bij de berekening van de indexering van de lonen en sociale uitkeringen, zou in 2023 gemiddeld 4,4% bedragen en in 2024 4,0% (tegenover 9,25% in 2022 en 2,01% in 2021). Als lokaal bestuur zijn we kwetsbaar voor oplopende inflatie: - De categorie bezoldigingen is de belangrijkste categorie van uitgaven voor het lokaal bestuur. Een aanhoudend stijgende inflatie heeft een belangrijke (recurrente) impact op de loonuitgaven van het bestuur. De automatische indexaanpassing van de wedden en lonen maakt dat een stijging van de levensduurte snel doorsijpelt naar de loonkosten en de pensioenfinancieringen. 2022 kende de hoogste inflatiegebonden loonstijging sinds 2008, met maar liefst 5 opeenvolgende indexaanpassingen van de wedden en lonen. In 2023 zijn er 2 loonindexeringen. Dit leidde telkens tot een stijging met 2% van de lonen van het overheidspersoneel met een grote impact op het exploitatie-budget. Rekening houdend met de maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex verwacht het Planbureau dat de lonen in 2024 nog 2 keer moeten worden aangepast aan de levensduurte : - o In mei 2024. Als gevolg van het verwachte overschrijden van de spilindex in maart 2024 - o In november 2024, als gevolg van het verwachte overschrijden van de spilindex in september 2024 - de opeenvolgende loonindexeringen hebben ook hun weerslag op andere lokale besturen (zoals politie- en hulpverleningszone), wat ook hier zal leiden tot een verhoging van de gemeentedotaties om de begroting van die besturen in evenwicht te houden. - ook in de dienstverlening van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden worden de sterk gestegen loonkosten doorgerekend (EcoWerf, Igo, it-Punt, Interleuven, WinAr). In het hoofdstuk 'herziening van de grondslagen en assumpties' van deze herziening van het meerjarenplan wordt aangegeven met welke groeiparameters wordt rekening gehouden voor de verschillende onderdelen van de werkingsuitgaven.
Pensioenlasten	De betaalbaarheid van de pensioenlasten blijft voor lokale besturen een belangrijke bezorgdheid. De lokale pensioenuitgaven worden ook extra aangevuurd door de inflatie. <u>Pensioenbijdrage statutaire ambtenaren</u> Bij deze herziening van het meerjarenplan worden voor het eerst responsabiliseringsbijdragen ingeschreven voor het OCMW. Naar 2026 toe wordt ook een responsabiliseringsbijdrage voor de gemeente actueel, wanneer meer statutaire medewerkers met pensioen gaan en deze vervangen worden door contractuelen.

	De verhouding contractuele–vastbenoemde personeelsleden bepaalt of het bestuur responsabiliseringsbijdragen verschuldigd is. 2 factoren hebben een impact op die responsabiliseringsbijdrage : - de pensioenlast van de gewezen vastbenoemde personeelsleden - de wettelijke pensioenbijdrage die de gemeente overmaakt aan het wettelijk pensioenfonds (via RSZ). Deze bijdrage wordt berekend op het basisloon van de statutaire ambtenaren die in dienst zijn. In de mate dat het bestuur statutaire ambtenaren niet vervangt of vervangt door contractuele ambtenaren (wat een tendens is in lokale besturen), daalt de bijdrage aan het wettelijk pensioenfonds. Sinds 2019 krijgen lokale besturen ook een korting op de responsabiliseringsbijdrage op voorwaarde dat ze voorzien in een voldoende groot aanvullend pensioen voor de contractanten (50% van de uitgaven voor de 2de pijler is aftrekbaar van het verschuldigde bedrag aan responsabiliseringsbijdrage – zgn. incentive Bacquelaine). De financiering van deze korting kwam niet van de federale overheid, maar wel van andere lokale besturen, zonder een voldoende hoge 2de pensioenpijler. Inmiddels hebben alle lokale besturen een 2de pensioenpijler en mangelt het financieringsplaatje van deze incentive. Het tekort zou voor 2023 57 mln. euro bedragen en 80 mln. in 2024. De federale minister van pensioenen bevestigde inmiddels dat de regering deze tekorten in 2023 en 2024 nog zal bijpassen. Los van deze tijdelijke en beperkte tussenkomst, zal zonder bijkomende externe financiering, een steeds groter deel van het lokaal budget gaan naar pensioen-uitgaven van gemeente, OCMW en onrechtstreeks ook naar politiezone en hulpverleningszone. Het Vlaamse regeerakkoord 2020-2025 voorziet een financieringslijn om 50% van de responsabiliseringsbijdrage te dempen. <u>Tweede pensioenpijler contractuelen</u> Gemeente en OCMW zijn middels raadsbesluiten van maart 2022 toegetreden tot OFP Prolocus met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022. Inmiddels zijn 94% van de Vlaamse lokale besturen voor hun tweede pensioenpijler bij deze groepsverzekering aangesloten. Gemeente en OCMW kozen bij toetreding voor een toezegging van 3% aanvullende pensioenbijdrage (basisbijdrage). Het geleidelijk optrekken van de 2de pensioenpijler van 1,5 naar 3% van het pensioengevend jaarloon, zorgt voor de contractuele medewerkers voor (recurrent) verhoogde pensioenuitgaven.
Krappe arbeidsmarkt	Een aanhoudend krappe arbeidsmarkt maakt dat ook het lokaal bestuur moeilijker de juiste profielen kan werven. In de zoektocht naar talent en het behoud ervan, is er nu ook een groeiende concurrentie tussen lokale besturen onderling. Het nieuwe BVR rechtspositie laat lokale besturen o.a. toe om een eigen loonhuis te bouwen. Het loslaten van de vaste loonschalen voor personeel van gemeenten en provincies kan tot een onderling opbod tussen lokale besturen lokalen. Ook een opbod rond arbeidsvoorwaarden, zoals bijkomende vakantiedagen en feestdagen en allerlei onkostenvergoedingen spelen in deze mee.
Prijsstijgingen energie	Gas neemt het bestuur af bij het Vlaams Energiebedrijf en de tarieven fluctueren mee met de marktprijzen. Ook voor verwarming op stookolie en brandstof voor de voertuigen betaalt het bestuur de dagprijs bij levering.

Gevolgen van investeringen op de exploitatie-uitgaven	De realisatie van nieuwe investeringsprojecten kan gevolgen hebben op de exploitatie, zowel in positieve als in negatieve zin. De geleidelijke, systematische vernieuwing van de machines en voertuigen van de technische dienst, kan leiden tot dalende exploitatie-uitgaven voor onderhoud en verbruik van de voertuigen. Hetzelfde geldt voor investeringen in nieuwe (dimbare led) straatverlichting of het opwekken van eigen energie voor openbare gebouwen. De ingebruikname van een nieuw gebouw(deel) kan aanleiding geven tot hogere exploitatie-uitgaven, zoals onderhoudskosten. In de raming van de exploitatiebudgetten wordt hiermee in de mate van het mogelijke rekening gehouden. Al plant het bestuur in de loop van 2024 geen in gebruik name van bijkomende gebouw(delen).																												
Stijging bouwkosten	Niet alleen inflatie (met o.a. doorrekening van sterk gestegen loonkosten), ook schaarste aan grondstoffen en een oplopende vraag (met gelijk aanbod) hebben een impact op de kosten van grote infrastructuurprojecten, zoals wegenwerken. In de investeringscyclus van lokale besturen is het een gekend fenomeen dat in het laatste jaar van de legislatuur, maar vooral ook in het eerste jaar van de nieuwe legislatuur de investeringsuitgaven pieken. Een stijgende vraag kan een impact hebben op de kostprijs van infrastructuurwerken die op korte termijn aanbesteed/uitgevoerd worden. Er moet rekening gehouden worden met hogere aanbestedingsprijzen, en bij aanhoudend hogere inflatie ook met prijsherzieningen. Investeringsprojecten vragen ook de komende jaren een strikte opvolging om te vermijden dat de geraamde investeringsuitgaven overschreden worden en om een juiste liquiditeitenprognose te kunnen maken. Het al of niet moeten opnemen van leningbedragen in een bepaald boekjaar kan, gelet ook op de stijgende langetermijnrente, een grote invloed hebben op de financiële ruimte.																												
Risico's als gevolg van bepaalde overeenkomsten																													
Verleende waarborgen	De gemeente verleende tijdens de coronacrisis geen bijkomende financiële waarborgen voor schulden van derden. Volgende tabel geeft een overzicht van de door de gemeente voor derden gewaarborgde schulden uit het verleden: <table><tr><th>T.v.v.</th><th>Doel</th><th>Fl</th><th>Lening</th><th>Bedrag waarborg</th><th>Schuld op 01/01/2024</th><th>Eind</th></tr><tr><td>EcoWerf</td><td>Bouw instal.</td><td>Belf.</td><td>0606/05</td><td>70.432,35 euro</td><td>0 euro</td><td>2023</td></tr><tr><td>EcoWerf</td><td>Bouw instal.</td><td>Belf.</td><td>1906/05</td><td>211.297,09 euro</td><td>0 euro</td><td>2023</td></tr><tr><td>Chiro KD</td><td>Bouw lokaal</td><td>Belf.</td><td>2605/04</td><td>25.000 euro</td><td>1.943,59 euro</td><td>2024</td></tr></table>	T.v.v.	Doel	Fl	Lening	Bedrag waarborg	Schuld op 01/01/2024	Eind	EcoWerf	Bouw instal.	Belf.	0606/05	70.432,35 euro	0 euro	2023	EcoWerf	Bouw instal.	Belf.	1906/05	211.297,09 euro	0 euro	2023	Chiro KD	Bouw lokaal	Belf.	2605/04	25.000 euro	1.943,59 euro	2024
T.v.v.	Doel	Fl	Lening	Bedrag waarborg	Schuld op 01/01/2024	Eind																							
EcoWerf	Bouw instal.	Belf.	0606/05	70.432,35 euro	0 euro	2023																							
EcoWerf	Bouw instal.	Belf.	1906/05	211.297,09 euro	0 euro	2023																							
Chiro KD	Bouw lokaal	Belf.	2605/04	25.000 euro	1.943,59 euro	2024																							
Toegestane leningen	In 2023 wordt een bedrag van 697.000 euro ingeschreven voor een zgn. "doorgeeflening" voor investeringen door de kerkfabrieken St.-Lambertus en St.-Maurus. In 2024 wordt een bijkomende doorgeeflening van 300.000 euro voorzien kerkfabriek Sint-Maurus. Het betreft leningen die het gemeentebestuur aangaat bij een financiële instelling en deze vervolgens doorgeeft aan het ondergeschikt bestuur. De gemeente lost het kapitaal en de intresten over een periode van 30 jaar af bij de financiële instelling en de kerkfabrieken betalen deze																												

	aflossingen en interesten terug aan de gemeente, ook over een periode van 30 jaar. In het kader van het bijzonder toezicht op de eredienstbesturen heeft het lokaal bestuur steeds een goedkeuringstoezicht op het meerjarenplan en de wijzigingen hieraan, zodat het risico op niet-terugbetaling van de doorgeefleningen eerder gering is. Ingevolge besluiten van de gemeenteraad (febr. en sept. 2023) werd inmiddels reeds 300.000 euro doorgeeflening 'doorgeleend' aan St.-Maurus en 350.000+46.000 euro 'doorgeleend' aan St.-Lambertus.
<i>Risico's inzake de verplichtingen tegenover verbonden partijen</i>	
Politiezone en hulpverleningszone	De aan de gemeente gevraagde <i>exploitatie-toelagen voor de politiezone</i> werden voor de periode 2020-2025 goedgekeurd door de politieraad en opgenomen in het meerjarenplan. Vanaf 2022 wordt een jaarlijkse groei van 2,5% aangehouden. In 2024 is de werkingstoelage voor de gemeente 17.162 euro lager dan initieel geraamd omwille van een wijziging in de verdeelsleutel, o.a. gebaseerd op inkomsten APB. De globale uitgaven voor de politiezone stijgen in 2024 met de in het MJP geraamde 2,5%. <i>De exploitatie- en investeringstoelagen voor de hulpverleningszone</i> over de bestuursperiode 2020-2025 worden beslist door de zoneraad. Een jaarlijkse groei van 3% van de exploitatie-uitgaven werd hiervoor initieel in het meerjarenplan geraamd. Voor 2023 was er reeds een verhoogde werkingstoelage (+25.636 euro = +6,3%) voor de hulpverleningszone voorzien. Het risico dat deze gevraagde toelagen in de loop van het gemeentelijk MJP nog substantieel zouden stijgen is zich inmiddels aan het voltrekken. Een omvangrijk deel van de uitgaven binnen een hulpverleningszone heeft immers betrekking op loonuitgaven. Voor de hulpverleningszone spelen hier niet alleen de sterk opgelopen inflatie met stijgende loon- en pensioenuitgaven en de stijgende energiekosten. De financiering die de hulpverleningszone nodig heeft voor de in 2023 genegotieerde verhoogde minimumbezetting heeft ook een belangrijke (recurrente) impact hebben op de gemeentelijke bijdrage. Die impact zal ook belangrijker zijn voor de gemeenten, dan voor de centrumsteden indien de huidige verdeelsleutel aangehouden wordt. Sinds de oprichting van de hulpverleningszone in 2015 is het aandeel van centrumsteden Leuven en Tienen in de dotatie stelselmatig gezakt, ten nadele van de andere gemeenten uit de zone (wier aandeel is gestegen).
Kerkbesturen	Het risico dat de gevraagde exploitatie-toelagen in de loop van het meerjarenplan nog substantieel zullen stijgen, is eerder beperkt. De opmaak van het jaarlijks budget van de kerkfabrieken gebeurt in overleg met de gemeente en hierbij wordt gestreefd naar een consensus. Sinds 2022 is een jaarlijkse exploitatietoelage ingeschreven voor de protestantse kerkgemeente De Shelter. Deze werd evenwel in het verleden nooit opgevraagd en wordt nu voor 2024-2025-2026 geschrapt.
Intergemeentelijke samenwerking	De gemeente en het OCMW participeren in heel wat IGS-verbanden. In het MJP is de inhoudelijke en financiële link met deze verbonden besturen gelegd. In een aantal belangrijke domeinen is het gemeentelijk beleid overgedragen aan deze samenwerkingsverbanden (o.a. energie, afval) of wordt het door hen uitgevoerd. Inhoudelijk heeft de gemeente slechts gedeeltelijk impact op de beslissingen die in deze verbonden entiteiten worden genomen en bijgevolg hebben we als lokaal bestuur de financiële consequenties ook niet zelf in de hand.

<i>Financiële risico's inzake hangende juridische geschillen</i>	
Juridische geschillen	Gemeente Holsbeek e.a./t. Belgische staat e.a. Een burgerlijk geschil rond de ten onrechte debitering van dubbele brandweerbijdragen 2015. Nadat eerder de Raad van State zich onbevoegd verklaarde, kan het burgerlijk geschil over de ten onrechte voor onze gemeente aangerekende en inmiddels van de gemeenterekening gedebiteerde dubbele brandweerbijdragen 2015 ad 313.958 euro er toe leiden dat de gemeente dit bedrag terug gestort krijgt.
Verkopen	Het lokaal bestuur plant de komende jaren geen vervreemdingen van patrimonium.
<i>Andere risico's</i>	
Europees, federaal en Vlaams bestuursniveau worden vernieuwd	Om hun belangrijke maatschappelijke rol te kunnen opnemen hebben lokale besturen niet alleen voldoende financiële middelen nodig, maar ook de nodige zekerheid over hoe die middelen op middellange termijn zullen evalueren. Over heel wat belangrijke werkingssmiddelen kan een gemeente immers niet zelf beslissen (algemene werkingssubsidie Gemeentefonds, specifieke werkingssubsidies met als belangrijkste 'onderwijs' en 'welzijn', dotatie aan politie- en hulpverleningszones, belangrijke investeringssubsidies...). Hopelijk komt er over de federale en Vlaamse bestuursperiodes heen snel voldoende zekerheid over deze belangrijke financieringsmiddelen, zodat hiermee kan rekening gehouden worden bij de redactie van een nieuw lokaal meerjarenplan. Een belangrijk risico voor het lokaal bestuur ligt ook in het beleid dat de Vlaamse en federale overheid de komende jaren zullen voeren, o.a. om de eindfactuur van de opeenvolgende crisissen te dragen : COVID-19, energiecrisis, Oekraïne crisis. De opeenvolgende crisissen hebben een grote impact gehad op de federale en Vlaamse overheidsfinanciën. De overheidstekorten werden groter en de schulden zijn gestegen tot een nooit eerder gezien peil. De financiën van de lokale besturen ondervonden tot nu toe minder rechtstreeks de gevolgen van de coronacrisis en de Oekraïne crisis. Maar mogelijk volgt die weerslag dus nog. De lokale besturen vertrekken alvast met een financiële situatie in evenwicht op basis van de BBC-parameters.
Lokale antwoorden op mondiale uitdagingen	Als lokaal bestuur zet Holsbeek al langer in op toekomstgerichte investeringen (gebouwen systematisch energie-efficiënter maken, inzetten op zachte mobiliteit met de aanleg van fietspaden). In uitvoering van doelstellingen die op Europees, federaal en Vlaams niveau worden vooropgesteld rond klimaat, engageert de gemeente zich via de ondertekening van het Burgemeesterconvenant 2050 en het Lokaal Energie en Klimaatpact (versie 1.0 en 2.0) en de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) tot een aantal (recurrente) bijkomende uitgaven om de klimaatverandering tegen te gaan. De beleidsruimte om eigen accenten te leggen om het lokale weefsel sterk te blijven ondersteunen wordt zo beperkter.

Beschrijving van de grondslagen en assumpties

Welke parameters zijn toegepast bij de financiële meerjarenplanning 2020-2026? Wat zijn de belangrijkste uitgangspunten en hypothesen die gebruikt worden bij de opmaak van de ramingen voor het meerjarenplan.

Inkomsten

- In deze herziening van het meerjarenplan volgen we de recente prognose van de FOD financiën (o.b.v. mededeling oktober 2023). Waar we in het initiële meerjarenplan (goedgekeurd in december 2019) nog uitgingen van een jaarlijkse groei van de inkomsten APB met 2%, zijn deze vooruitzichten o.b.v. deze meest recente ramingen FOD financiën nu als volgt :

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Index	100	102,86	140,9	130,6	139,01	145,24

- Voor de aanvullende belasting op de onroerende voorheffing en voor de aanvullende verkeersbelasting worden voor 2024-2025-2026 de meest recente prognoses van Vlabe ingeschreven.
- De bijdrage van *de lokale belastingen* aan werkingsinkomsten voor de gemeente blijft relatief klein. De voor 2023 geraamde bedragen worden ongewijzigd overgenomen voor 2024-2026, behalve voor de geraamde inkomsten uit belasting op tweede verblijven die met 750 euro verminderd worden.
- Voor de *huisvuilretributies*, het belangrijkste onderdeel van het pakket retributies, is een stijging met 0% per jaar voorzien voor de periode 2023-2026.
- De voornaamste bron van *werkingssubsidies* voor het lokaal bestuur, het Gemeentefonds, blijft (niet-inflatiebestendig) conform het Vlaams regeerakkoord met 3,5% per jaar groeien. Hetzelfde geldt voor de ontvangsten uit het Open ruimtiefonds.
- tal van andere Vlaamse financieringsstromen richting het lokaal bestuur blijven deze legislatuur gewoon gelijk, waardoor ze met een sterk oplopende inflatie, in koopkracht elk jaar aanzienlijk kleiner worden. De sectorale subsidies via het Gemeentefonds worden sinds 2017 niet meer geïndexeerd en blijven onveranderd geraamd op 136.799 euro. Idem voor de tussenkomsten in de vroegere gesubsidieerde contractanten (425.208 euro jaarlijks).
- De compensatietaks Elia bedraagt in 2024 en 2025 telkens 78.018 euro. Deze inkomsten vallen in 2026 terug op 50% om vanaf 2027 helemaal te verdwijnen.
- Voor de toelagen uit het sectoraal fonds Sociale Maribel wordt vanaf 2023 een jaarlijkse groei met 2% aangehouden.
- De geraamde tussenkomsten door Vlaanderen in de responsabiliseringsbijdragen voor de pensioenproblematiek worden voor het eerst opgenomen in het meerjarenplan op basis van de meest recente ramingen. Deze bedragen zullen allicht nog moeten worden herhaamd in het licht van de door de federale overheid meegedeelde verschuldigde bedragen.

Uitgaven

De *personeelskredieten* 2024 in het MJP Holsbeek zijn gebaseerd op de meest recente loonsimulaties van het sociaal secretariaat, inclusief 2 loonindexeringen en de baremieke verhogingen en op basis van de actuele reële bezetting (niet op basis van de weinig realistische hypothese van een permanent volledig ingevuld organogram). Een jaarlijkse gemiddelde groei van de personeelsuitgaven met 3% t.o.v. 2024 wordt voorzien voor de volgende jaren. Voor de personeelskredieten OCMW wordt ook een jaarlijkse groei van 3% per jaar voorzien. De forse verhoging van de personeelsuitgaven over de periode 2023-2026 is uiteraard ook nog het gevolg van de 8 opeenvolgende indexsprongen in de periode najaar 2021-2023, die recurrent de personeelsuitgaven verhogen.

De geraamde *schulduitgaven* zijn overgenomen uit de aflossingstabellen van de financiële instelling en verhoogd met een bedrag voor de nieuw aan te gane leningen. Over de periode 2020-2026 plant het bestuur nu 44.071.120,47 euro aan investeringen te realiseren, ter financiering waarvan 16.097.000 euro (dit is incl. 997.000 euro doorgeefleningen) aan nieuwe leningen worden voorzien. Met betrekking tot de assumpties inzake de geraamde nieuwe leningen geven we mee dat deze berekend zijn op een looptijd van 30 jaar aan een interest van 4% en dit pro de gelopen termijn in het dienstjaar van voorziene opname zelf, of voor een heel jaar voor de leningen voorzien in vorige dienstjaren.

Voor de *werkingskredieten* en de *toegestane werkings- en investeringssubsidies* wordt voor 2024 ev. een jaarlijkse groei van 2% geraamd. Dit geldt ook voor de uitgaven inzake huisvuilverwerking. Voor de werkingstoelage voor de brandweer (hulpverleningszone) wordt voorlopig een jaarlijkse groei van 3% aangehouden. De bijdragen aan de politiezone groeien vanaf het dienstjaar 2023 volgens de ramingen jaarlijks nog met 2,5%.

Verdere toepassing van een onderbenuttingspercentage van 10% voor de dienstjaren 2025 ev.

Voor de budgettering voor het dienstjaar 2024 vertrekken we van de in 2022 en 2023 vastgestelde uitgaven of op basis van een verwachte stijging. Hiermee is voor 2024 een zekere marge ingebouwd, ten belope van het onderbenuttingspercentage dat in het verleden werd gerealiseerd. Voor 2025 wordt, om een zo realistisch mogelijke raming van de totale uitgaven te bekomen, wel rekening gehouden met de onderbenuttingspercentages. In de meerjarenplanning zijn voor het jaar 2025 de werkingskredieten en de toegestane subsidies aan gezinnen verminderd met een geraamd onderbenuttingspercentage van 10% en vervolgens verhoogd met 2% voor inflatie. Voor de volgende jaren, vanaf 2026, wordt gewoon het inflatiepercentage toegepast.

We vermijden zo dat cumulering van te ruime marges op de onderliggende individuele ramingen over de jaren heen het financieel evenwicht van het meerjarenplan op een onrealistische manier verzwakt.

Voor de *personeelskredieten*, de *schulduitgaven*, *politie*, *brandweer* en *kerkfabrieken* en enkele andere kredieten zijn *geen onderbenuttingspercentages* toegepast.

Verwijzing naar de plaats waar documentatie bij het meerjarenplan 2020-2025 beschikbaar is

Het volledige beleidsrapport herziening meerjarenplan wordt na goedkeuring door de beide raden bekendgemaakt op de website van de gemeente Holsbeek : www.holsbeek.be onder de paden :

- Home > tabblad beleid > bekendmakingen > beleidsdocumenten > meerjarenplan 2020-2025
- Home > tabblad beleid > bekendmakingen > beleidsdocumenten > toelichting mjp 2020-2025

Ter voorbereiding van de gemeente- en OCMW-raad zijn het beleidsrapport met toelichting en het documentatiebundel ter beschikking van de raadsleden via het digitaal vergaderbeheer 'meeting.mobile'.